

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

XXIII. Confutatur sententia nullo modo distinguens relationem
prædicamentalem à fundamento, & termino simul.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

temporali constitutam : hac autem admissa sententia, nihil in mysterio diuinæ libertatis præsidij connotatoribus superest. Porro si, quod alij putant, denominatio illa libera volentis Deo est ex toto intrinseca, & eadem; ne inde quidem aliquid opis sperare possunt, vel debent connotatores : quemadmodum enim natura diuina merito suæ infinitatis identificatur tribus personis realiter distinctis, & tamen simile quiddam contingere nequit rebus creatis, quæ est earum finitas, & imperfectio; ita forte, quæ est summa perfectio diuinæ voluntatis potest liberè velle, & nolle, idque per seipsam omnino, & absque adminiculo alicuius rei extraneæ, ac deorsum cadentis, quin propterea in rebus creatis, & imperfectis vsuuenire possit similis denominationum varietas, ac vicissitudo, quinve in eis desinat esse alia realiter, distinctaque à fundamento forma, quæ ei deest, quæue aduenit. Hæc ex aliorum principiis : meam autem de diuina libertate sententiam nunc non interpono : haud enim est opportunum : haud etiam vacat.

331 Enim vero posset quis paulò aliter tueri, ac fortasse magis probabiliter, relationem prædicamentalem consistere in fundamento solo, id est in eo, & non termino, si diceret, illam esse fundamentum, & coexistentiam, qua termino coexistit in eodem tempore, eam autem coexistentiam esse completum duplicis durationis, quarum alia fundamentum, & alia terminum ad eandem referant temporis mensuram, quo fiet, vt relatio fundamenti ad terminum à parte rei distincta sit, vtique realiter inadæquate à relatione termini ad fundamentum, ac cætera aduersus alias illatas sententias euitentur incommoda, tamen relatio in solo fundamento proximo, siue, quod instar est, in fundamento prout coexistente termino formalissimè consistat.

332 Contra tamen primò, quia plures relationes prædicamentales coexistentiam fundamenti, & termini minimè postulant, vt superius visum. Contra secundo, quoniam ex duplici duratione, in qua coexistentia illa sita est, vna alteri coexistit, & similis est : sed non formaliter per seipsas, alias eadem relatione vna duratio ad alteram, & è conuerso referretur, & sic vna duratio sibiimetipsi coexisteret, & similis esset, aliaque sequeretur absurda superius expensa : per aliquid igitur ab vtraque simul sumpta virtualiter distinctum vna referretur ad aliam : quidni ergo talis sit relatio quarumcunque aliarum rerum?

CAPVT XXIII.

Confutatur sententia nullo modo distinguens relationem prædicamentalem à fundamento, & termino simul.

333 **R**elationem prædicamentalem consistere, tum realiter, tum etiam formaliter in complexo, siue aggregato fundamenti, & termini, & præter vtrumque nihil aliud eam esse, vel re, vel etiam ratione tuerentur Ochamus in 1. distinctione 30. quæstione 1. Gregor. in 1. distinct. 28. quæstione 2. artic. 2. Gabriel supra citatus, ac cæteri Nominales : ponunt enim relationem in complexione fundamenti, & termini : deinde, tum hic, tum etiam vbiuis alias distinctionem rationis negant. Idem de relatione tuerentur Hurtadus in metaphys. disp. 15. sect. 2. & 3. Arriaga in Logica disputatione 12. sectione 9. Nam prædictis locis sæpe sapius vterque asserit, relationem

esse formaliter idem cum fundamento, & termino, ad modum, quo dici solet, quamuis rem esse formaliter suam quidditatem, & essentiam : item circumscripto quouis alio conceptu vtramque albedinem, v.g. esse per seipsas similes, quæ profecto identitatem rationis continent.

In eadem sententia est Sancta Cruzanus in Logica disp. 5. quæst. 6. sectione 3. num. 848. & apud eum Ioannes Cardinalis de Lugo, Petrus Guadingus, & Valentinus de Herice. Fauent etiam non parum Heræus in 1. distinctione 4. quæstione 1. artic. 10. Petrus niger 5. metaphys. quæst. 39. Aegidius Romanus in 1. distinct. 26. quæst. 4. Soncinus 5. metaphys. quæstione 28. Hi namque nulla adhibita moderatione aiunt, relationem in extremis suis sitam esse : etsi quam vtrinque distinctionem innuunt, non tam realem, aut virtuales intrinsecas, & cum prædicatorum contradictione coniunctam, seu rationis ratiocinata, quam ex modo significandi, adeoque eam, quæ magis sit conceptuum nostrorum, quam quæ subsunt eis rerum. Referri etiam solent B. Thomas supra opusc. 48. tract. 5. cap. 2. B. Augustinus lib. 5. de ciuit. Dei cap. 16. Anselmus in Dialect. cap. 50. quos tamen suspicor non huic, sed nostræ patrocinari sententiæ, solamque realem identitatem, non verò virtuales relationis cum suis adstruere extremis.

Cæterum hæc sententia falsa non esse nequit, nisi falsa sunt, ac nullius ponderis, quæ supra capite decimosextimo, adducta sunt à nobis pro distinctione virtuali intrinseca relationis à fundamento, & termino. Rursus, nisi relatio sit ratione saltem distincta ab extremis, quæ interiacet, necessum erit, prædicamentum relationis de medio tolli : omne liquidem prædicamentum debet ad minimum ratione distingui à cæteris : id, quod omnes habent in confesso : quocirca relatio prædicamentalis, siqua est, nequibit non distingui ratione à generibus reliquis, eorumque singulis ; siue velut ratio superior ab inferiori instar animalis, & hominis, siue velut æqualis ab æquali instar rationalis, ac risibilis : de quo supra cap. 3. 4. & 5. extrema ergo relationis, cum multoties inspectent ad genus substantiæ, nec raro ad alia, in iis si formalissimè sita est relatio, nullamque ab illis distinctionem admittit, ea erit hoc ipso à numero prædicamentorum abigenda.

Concedunt sequelam, & consequens negant esse absurdum Basilii Legionensis parte prima variarum disputationum quæstione octaua scholastica capite tertio, §. communis sententia & §. secunda sententia & §. quinto si aliqua sunt relationes prædicamentales. Et ne multis morer toto eo capite passim. Tribui etiam solet ea sententia negans prædicamentum relationis Durando in prima distinctione 30. quæstione 2. num. 14. Cæterum ibi potius illud adstruit : sic enim ait ; Alio modo relatio accipitur prædicamentaliter, & sic quantum est de necessitate prædicamenti relationis non dicit respectum realem (id est realiter adæquate distinctum à termino) sed denominationem realem. Consuevit etiam assignari Henrico quodlibeto 9. quæstione 3. Aureolo, Ochamo, Gabrieli, Auerro superius citatis necnon Almains in 4. distinct. 19. quæstione 5. artic. 1. quos tamen arbitror non negare genus relationis, sed aliter, ac cæteros illud explicare philosophos, nimirum ita, vt sit, vel vtrumque extremum, vel actus aliquis intellectus ea comparans inuicem. Putantur etiam Zeno, ac Stoici, imo etiam philosophi omnes Aristotele, ac Platone antiquiores in eadem esse sententia ; sed immerito, vt visum est supra cap. 4.

Quapropter

337

Quapropter scholasticorum nemo sanè præter Legionensem est, qui diserte neget prædicamentum relationis: Illud verò perspicue asserunt, probantque Aristoteles, & I. Iaro, atque vtriusque assecla: item cum Magistro in 1. dist. 28. & 30. sententiarum omnes: cum B. Thoma. 1. part. quæsti 23. & 28. & alibi sæpe cuncti eius discipuli: Scotista quoque suo cum antesignano: Nominales etiam, de quibus maius esse posset dubium: atque ex nostris Suarez, Vasquez, Molina, Valentia, Fonseca, Rubius, Toletus, ac cæteri omnes. Quorum ergo Legionensis cornicum, vtiunt, configit oculos, & nouo hoc commento id agit, vt priores nil scisse videantur. Cui præter totius auctoritatem scholæ ratio quoque manifestè refragatur: siquidem cur relatio non sit prædicamentum, ac supremum genus, nulla potest esse ratio, nisi eius ab extremis omnimoda indistinctio: at quod ab eis aliquo pacto sit distincta, superius cap. 17. & 18. demonstratum est.

338

Rursus secundo confutatur hæc sententia solutione argumentorum, quibus innitur. Quorum primum est. Petrum v.g. esse similem Paulo, est Petrum esse hominem, & Paulum esse hominem: at Petrus est homo, & Paulus est homo per seipsum circumscripto quouis alio realiter, aut virtualiter distincto, ergo & similes. Maior probatur (haud enim de minore videtur esse posse controuersia) tum, quia Petrus esse hominem, & Paulum esse hominem est vnum esse sicut alium, ergo est esse similes: tum, quia ne diuinitus fieri potest, vt Petrus sit homo, & Paulus sit homo, quin sint similes inuicem: cur ergo ea similitudo specifica in ipsis extremis, à quibus mutuo, & reciproce inseparabilis est, formalissime non consistat?

339

Respondeo: Petrum esse hominem, & Paulum esse hominem, est vnum esse sicut alium, non formaliter, sed radicaliter: quare similitudo formalis in utroque formaliter non consistit. Quod autem ne diuinitus Petrus, & Paulus homines esse possint, & non similes, nihil refert: siquidem humanitas Petri, ne diuinitus esse potest, quin singularis sit; & tamen non per seipsam, sed per hæceteritatem à se virtualiter distinctam est singularis. Aut secundo responderi potest, Petrum, & Paulum similes esse in eo formalissime consistere, quod Petrus sit homo, & Paulus sit homo, cæterum particulam, & denotare comparationem, & relationem vnius extremi ad aliud ab utroque virtualiter distinctam.

340

Alterum eius sententiæ argumentum est tale. Relatio prædicamentalis est denominatio quædam extrinseca; similitudo v.g. plurium concursus qualitas, quarum vna est in vno subiecto, & alia in alio: æqualitas quæ titatum, paternitas substantiarum generantis, & genitæ &c. Atqui denominatio extrinseca haud est etiam ratione distincta à rebus illis, in quibus est sita: ecquid enim est esse vestitum, quam homo, & vestes: Ecquid esse cognitum quam homo, & cognitio? igitur relatio prædicamentalis ne ratione distinguitur à sui extremis. Verum huic argumento factum est satis, cumulatèque supra cap. 18. ad finem: ibi siquidem declaratum manet denominationem cogniti, vestiti, & quamcunque aliam extrinsecam, tametsi à partibus suis haud sit distincta realiter, at esse virtualiter ac ratione ratiocinata: huiusmodi ergo erit distinctio relationis prædicamentalis à fundamento, & termino, ea si legem sequitur cæterarum denominationum extrinsecarum aduenientium.

CAPVT XXIV.

Abstractio relationis predicamentalis.

A Spero primo: Datur ratio communis relationis abstracta ab omnibus, & singulis eius speciebus. Ita Fonseca 3. metaph. cap. 25. quæsti. 6. lect. 2. Conimbricenses tom. 1. Log. cap. 7. de relat. quæsti. 2. art. 1. §. *his positis*. Hurtadus disp. 15. metaph. lect. 112. §. 120. & alij innumeri. Quaderur autem primo: quia negari nequit prædicamentum, ac peculiare genus relationis, nec excepto Pontio Legionensi, negatur expressè ab illo, quem viderim: at relatio in concreto, siue, quod instar est, relatum, aut relatum cum rationem generis, ac prædicamenti non sortitur ob dicenda paulò inferius: illam ergo vendicat relatio in abstracto, siue prout relatio, ac proinde hæc est ratio communis, & abstracta, nec analogà modo, sed vniuersa, & generica. Item secundo: relatio merito alicuius speciei suæ, videlicet similitudinis, fundat abstractionem quamuis: quæ ergo tribuit aliis, vt possint abstrahi, cur hanc gratiam sibi non præstet: cur ne erga se parior sit quam erga cæteros conceptus.

341

Deinde tertio: sicut ab omnibus quantitatibus abstrahitur vna quantitas & qualitibus vna qualitas (par autem est ratio actionis, passionis, durationis, vocationis, &c.) quid est, quapropter ab omnibus relationibus non possit abstrahi vnum quoddam relationis genus? Quæ quam enit in conceptu communi relationis concrete sumptæ, siue relatiui peculiaris quædam sit difficultas, quæ nequitiam militat in concretis cæterorum accidentium; ast nulla est in abstractione, & communitate relationis in abstracto usurpatæ, quæ quidem ei sit specialis, & non ex æquo quorumlibet accidentium, aut etiam substantiarum abstracta comprehendat; vt scire animaduertunt nostri Conimbricenses loco nuper memorato, vtque luculenter constabit ex mox disputandis.

342

Albert. Magn. tract. de prædicamento ad aliquid c. 2. & alij plures superiori videtur assertioni refragari, atque in eam inclinare sententiam, vt existiment, non relationem, sed vel relatum, vel certè ad aliquid esse genus summum huius prædicamenti, rationemque à cunctis eius speciebus abstractam. Istius porro opinionis primum argumentum est tale. Si posset dari ratio communis relationis, ea esset vna, & non gemina, simplexque & non partita: tum, quia vnum animal, & non multiplex ab homine, & equo, & cæteris abstrahitur: quæ autem conditio animalis, hoc tenus eadem est viuens, corporis, substantiæ, quantitatis, & cuiusvis alij conceptus abstrahibilis: tum secundo, quia genus relationum est eorum veluti caput, quippe omnibus superius, & cuncta sub se comprehendens: quare vt homo v. g. biceps monstruosus censetur esse, & contra naturam, ita etiam monstri simile erit corpus, vt sic dicam, relationis, hæc si in communi non sit vna, sed congeminetur potius. Tercio, quia sequeretur duplicem illam relationem in communi fore, & non fore duplicem: fore; quia quia supponitur: non fore; quia earum quæuis est ratio communis relationis: omnem ergo comprehendit, ac proinde à nulla est distincta, cum nullaque conduplicationem efficit. Vltimus quarto: ab utraque illa relatione communi esset abstrahere aliam superiorem, quæ, cum esset eadem ratione duplex, sequeretur certia abstractio, & sic quarta: atque ita in infinitum: ast hoc videtur non posse admitti.

343

Porro hæc relationis abstractæ congeminitio, ac

344

R 4

multi